

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1964

Vyhlásené: 15.06.1964 Časová verzia predpisu účinná od: 01.09.1984 do: 31.12.1984

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

104

VYHLÁŠKA

Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia

z 8. júna 1964,

ktorou sa vykonáva zákon o zabezpečení družstevných roľníkov v chorobe a zabezpečení matky a dieťaťa Štátny úrad sociálneho zabezpečenia po dohode s Ministerstvom poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva, s Ústrednou radou odborov a s ostatnými zúčastnenými ústrednými orgánmi ustanovuje podľa § 144 zákona č. 103/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov (ďalej len „zákon“):

Úvodné ustanovenia

§ 1

Účasť na zabezpečení v chorobe a zabezpečení matky a dieťaťa K § 4 ods. 3 zákona

(1) Člen družstva je zúčastnený na zabezpečení v chorobe a zabezpečení matky a dieťaťa, len ak najmenej v 6 mesiacoch v kalendárnom roku odpracoval v každom z týchto mesiacov aspoň 8 pracovných dní alebo dosiahol na peňažných pracovných odmenách aspoň sumu 120 Kčs mesačne.

(2) Člen družstva, ktorého členstvo v družstve vzniklo alebo zaniklo v priebehu kalendárneho roka, je zúčastnený na zabezpečení v chorobe a zabezpečení matky a dieťaťa, ak najmenej po polovicu mesiacov, po ktoré v kalendárnom roku členstvo trvalo, pracoval v rozsahu uvedenom v predchádzajúcom odseku.

(3) Člen družstva, u ktorého niektoré z dôvodov uvedených v odseku 4 trvali po celý kalendárny mesiac (celé kalendárne mesiace), je zúčastnený na zabezpečení v chorobe a zabezpečení matky a dieťaťa po celý kalendárny rok, ak v čase, keď uvedené dôvody netrvali, odpracoval v družstve najmenej polovicu mesiacov v rozsahu uvedenom v odseku 1.

(4) Dôvodmi podľa predchádzajúceho odseku sa rozumejú

- a) pracovná neschopnosť (§ 8 zákona),
- b) starostlivosť ženy o dieťa (aj osvojenca alebo iné dieťa, ktorého prevzala do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov) vo veku do troch rokov,
- c) vojenská základná (náhradná) služba,
- d) výkon verejnej funkcie,
- e) sústavná príprava dieťaťa na budúce povolanie (§ 19),
- f) politické a odborné školenie,
- g) práce vykonávané mimo družstva so súhlasom družstva,
- h) príprava na pracovné uplatnenie,¹⁾

- i) poberanie invalidného dôchodku do zániku nároku na tento dôchodok alebo jeho zmeny na čiastočný invalidný dôchodok,
- j) starostlivosť o blízku osobu,²⁾ ktorá bola prevažne alebo úplne bezvládna a nebola umiestnená v ústave sociálnej starostlivosti alebo v obdobnom zdravotníckom zariadení,
- k) väzba.

(5) Člen družstva, u ktorého dôvody uvedené v odseku 4 písm. a), b), f) a k) trvali po celý kalendárny rok, je zúčastnený na zabezpečení v chorobe a zabezpečení matky a dieťaťa po čas celého kalendárneho roka.

(6) Člen družstva, u ktorého starostlivosť o maloleté dieťa (aj osvojenca alebo iné dieťa prevzaté do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov) staršie ako tri roky alebo výkon trestu odňatia slobody trvali po celý kalendárny mesiac (celé kalendárne mesiace), je zúčastnený na zabezpečení v chorobe a zabezpečení matky a dieťaťa po tú časť kalendárneho roka, v ktorej tieto dôvody netrvali, ak v tom čase odpracoval najmenej polovicu mesiacov v rozsahu uvedenom v odseku 1.

Prvý oddiel

Spoločné ustanovenia pre nemocenské, podporu pri ošetrovaní člena rodiny, vyrovnávací príspevok v tehotnosti a materstve a peňažnú pomoc v materstve

§ 1a

Príjem z pracovnej činnosti K § 9 a 22 zákona

(1) Do príjmu z pracovnej činnosti sa na výpočet priemernej dennej pracovnej odmeny zahrňujú:

- a) základná pracovná odmena, včítane príplatkov a doplatkov k tejto základnej odmene,
- b) prémie, výkonnostné a mimoriadne odmeny vyplácané za výsledky pracovnej činnosti člena družstva a zahrňované do nákladov družstva,
- c) prémie a odmeny, na ktoré sa družstvu poskytli účelové dotácie,
- d) naturálne požitky.¹⁾

(2) Do príjmu z pracovnej činnosti sa na výpočet priemernej dennej pracovnej odmeny nezahrňujú:

- a) odmeny vyplácané podľa predpisov o objavoch, vynálezoch, zlepšovacích návrhoch a priemyselných vzoroch;²⁾ do príjmu z pracovnej činnosti sa však zahrňujú odmeny za rozpracovanie, skúšanie alebo zavádzanie objavu, vynálezu, zlepšovacieho návrhu alebo priemyselného vzoru, ako aj odmeny za upozornenie na možnosť využitia vynálezu alebo zlepšovacieho návrhu už využitého v inej organizácii,³⁾
- b) naturálne požitky, finančné náhrady za neodobraté naturálne požitky a iné plnenia, ak uvedené príjmy patria členovi družstva aj v čase pracovnej neschopnosti,
- c) podiely na hospodárskych výsledkoch,
- d) ročné odmeny vedúcim pracovníkom,
- e) stabilizačné odmeny za odpracované roky a stabilizačné náborové odmeny,
- f) náhrada pracovnej odmeny poskytovaná členom družstva za čas, v ktorom nevykonávali prácu (napr. za dovolenku na zotavenie), a náhrada za nevyčerpanú dovolenku na zotavenie,
- g) dávky zo zabezpečenia v chorobe a zo zabezpečenia matky a dieťaťa alebo iné obdobné plnenia, včítane materského príspevku,
- h) náhrady služobných výdavkov (náhrady cestovných a sťahovacích výdavkov, odlučné, režijné príplatky a pod.),

ch) náhrady škody (napr. pri pracovných úrazoch a chorobách z povolania).

Priemerná denná pracovná odmena

K § 9 a 29 zákona

§ 2

(1) Priemerná denná pracovná odmena sa vypočíta z úhrnu započítateľných príjmov uvedených v § 1a (ďalej len „započítateľné príjmy“) a zúčtovaných v družstve v rozhodnom období. Rozhodným obdobím je, pokiaľ sa ďalej neustanovuje inak, kalendárny rok bezprostredne predchádzajúci vzniku nároku na dávku zo zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa.

(2) Ak člen družstva vstúpil do družstva až v priebehu kalendárneho roka predchádzajúceho vzniku nároku na dávku, je rozhodným obdobím čas od vstupu do družstva do konca tohto kalendárneho roka.

(3) Ak člen družstva neodpracoval v rozhodnom období podľa predchádzajúcich odsekov aspoň

- a) 70 dní, ak má týždňový pracovný čas rozvrhnutý na 5 pracovných dní alebo nerovnomerne alebo ak má pracovný čas rozvrhnutý na menej ako 5 pracovných dní v týždni,
- b) 80 dní, ak má týždňový pracovný čas rozvrhnutý na viac ako 5 pracovných dní, predlžuje sa rozhodné obdobie do konca zúčtovacieho obdobia bezprostredne predchádzajúceho vzniku nároku na dávku. Za odpracovaný sa považuje deň, v ktorom člen družstva pracoval v rozsahu určenom v § 22 ods. 1 alebo mal neospravedlnenú neprítomnosť v práci.

(4) Ak člen družstva vstúpil do družstva v bežnom kalendárnom roku, je rozhodným obdobím čas od vstupu do družstva do konca zúčtovacieho obdobia bezprostredne predchádzajúceho vzniku nároku na dávku.

(5) Rovnako ako pri vstupe do družstva sa posudzuje rozhodné obdobie, ak došlo u člena družstva

- a) k nástupu do práce po skončení sústavnej prípravy na budúce povolanie,
- b) k opätovnému nástupu do práce po skončení výkonu verejnej funkcie trvajúceho aspoň jeden rok, po skončení základnej (náhradnej) vojenskej služby, ďalšej materskej dovolenky a výkonu trestu odňatia slobody,
- c) k zmene spôsobu odmeňovania spočívajúcej v tom, že člen družstva odmeňovaný dosiaľ hodinovou základnou pracovnou odmenou je odmeňovaný mesačnou základnou pracovnou odmenou alebo naopak,
- d) k zmene spôsobu odmeňovania pri prechode na zmiešanú alebo na podielovú základnú pracovnú odmenu z inej formy základnej pracovnej odmeny a naopak,
- e) k prevedeniu na inú prácu v súvislosti s uložením trestu nápravného opatrenia,⁴⁾ trestu zákazu činnosti⁵⁾ alebo pri návrate z nej po skončení takého trestu,
- f) na uzavretie dohody o pracovných podmienkach, ak ide o požívateľa starobného dôchodku.

(6) Pri trvalej zmene základnej pracovnej odmeny⁶⁾ sa zisťujú započítateľné príjmy

- a) člena družstva s mesačnou základnou pracovnou odmenou z novej mesačnej základnej pracovnej odmeny a oddelene z ostatných započítateľných príjmov,
- b) člena družstva s hodinovou základnou pracovnou odmenou z nových bežne mesačne zúčtovaných započítateľných príjmov a oddelene z ostatných započítateľných príjmov. Pre zistenie nových bežne mesačne zúčtovaných započítateľných príjmov člena družstva s

hodinovou základnou pracovnou odmenou sa začína rozhodné obdobie od trvalej zmeny základnej pracovnej odmeny a končí sa rovnako ako rozhodné obdobie podľa predchádzajúcich odsekov. Pre zistenie ostatných započítateľných príjmov uvedených pod písmenami a) a b) je rozhodným obdobím čas určený v predchádzajúcich odsekoch bez ohľadu na trvalú zmenu základnej pracovnej odmeny.

(7) Ak sa členke družstva poskytoval po časť rozhodného obdobia vyrovnávací príspevok v tehotnosti a materstve, určí sa priemerná pracovná odmena len za zvyšok rozhodného obdobia.

(8) Ak člen družstva neodpracoval v rozhodnom období počet dní uvedený v odseku 3 alebo ak jeho pracovná neschopnosť vznikla už v kalendárnom mesiaci, v ktorom vstúpil do družstva alebo v ktorom nastal prípad uvedený v odseku 5, určí sa nemocenské z pravdepodobných započítateľných príjmov.

(9) Pravdepodobné započítateľné príjmy sa zisťujú, ak pracovná neschopnosť vznikla už v kalendárnom mesiaci, v ktorom člen družstva vstúpil do družstva alebo v ktorom nastal prípad uvedený v odseku 5, ku dňu vzniku pracovnej neschopnosti. Pri pracovnej neschopnosti vzniknutej v ďalšom zúčtovacom období sa pravdepodobné započítateľné príjmy zisťujú znova, a to vždy za čas do konca zúčtovacieho obdobia predchádzajúceho dňu vzniku pracovnej neschopnosti. Takto sa postupuje, kým člen družstva neodpracoval v rozhodnom období počet dní uvedený v odseku 3.

(10) Pravdepodobné započítateľné príjmy sa zisťujú zo započítateľných príjmov, ktoré člen družstva dosiahol v období uvedenom v predchádzajúcom odseku, prípadne upravených podľa započítateľných príjmov členov družstva vykonávajúcich v družstve rovnakú alebo podobnú prácu. Pravdepodobné započítateľné príjmy sa úmerne krátiť pre neospravedlненú neprítomnosť v práci, a to v pomere počtu dní neospravedlnenej neprítomnosti v práci v období, z ktorého sa zisťujú, k počtu pracovných dní (§ 3 ods. 1) v tomto období.

§ 3

(1) Priemerná denná pracovná odmena sa určí tak, že sa úhrn započítateľných príjmov za rozhodné obdobie, prípadne jeho časť (§ 2), po zaokrúhlení na celé koruny nahor, delí počtom pracovných dní pripadajúcich na toto obdobie; pritom sa však od tohto počtu pracovných dní odpočítajú pracovné dni, za ktoré patrilo nemocenské alebo podpora pri ošetrovaní člena rodiny alebo družstevníčke vyrovnávací príspevok v tehotnosti a materstve, peňažná pomoc v materstve, prípadne po ktoré mala ďalšiu materskú dovolenku (§ 27 zákona), ďalej pracovné dni a sviatky, za ktoré družstevníkovi patrila náhrada pracovnej odmeny, pracovné dni zameškané pre ospravedlненú prekážku v práci, a v prípadoch keď pracovná neschopnosť vznikla po zániku zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa (v ochrannnej lehote), tiež dni po zániku tohto zabezpečenia. Do počtu dní, ktorými sa delí úhrn započítateľných príjmov, sa však zahŕňajú dni, za ktoré mal družstevník namiesto príplatku za prácu nadčas náhradné voľno za prácu vykonanú nad ustanovený týždenný pracovný čas.

(2) Ak družstevníka družstvo dočasne uvoľnilo na výkon práce v pracovnom pomere v inej organizácii (napr. v čase vegetačného pokoja), odpočítajú sa od počtu pracovných dní, ktorým sa delí úhrn započítateľných príjmov za rozhodné obdobie, aj pracovné dni, po ktoré bol družstevník zamestnaný.

(3) Pre výpočet priemernej dennej pracovnej odmeny sa považujú za pracovné dni všetky dni, ktoré sú pracovnými podľa všeobecne platných predpisov; pracovným dňom sa kladú na roveň dni pracovného pokoja a sviatky, za ktoré sa poskytuje pracovníkom náhrada mzdy.

(4) Ak sa členovi družstva v rozhodnom období zúčtovala na výplatu započítateľná ročná prémie alebo ročná odmena, ktorá patrí za kalendárny rok bezprostredne predchádzajúci roku, v ktorom

sa zúčtovala, zistí sa jej priemer oddelene od ostatných započítateľných príjmov tak, že sa započítateľná ročná prémie alebo ročná odmena delí počtom pracovných dní (odsek 1) v kalendárnom roku, za ktorý patrí. Tento priemer sa pripočíta k priemeru zistenému podľa predchádzajúcich odsekov zo započítateľných príjmov znížených o túto ročnú prémie alebo ročnú odmenu. Ak sa v rozhodnom období zúčtovali dve také ročné prémie alebo ročné odmeny, postupuje sa obdobne tak, že sa úhrn oboch ročných prémie alebo ročných odmien delí počtom pracovných dní (odsek 1) v kalendárnych rokoch, za ktoré patria.

(5) Pri zmene pracovného úväzku sa započítateľné príjmy zisťujú obdobne ako pri trvalej zmene základnej pracovnej odmeny s tým rozdielom, že sa výška ostatných započítateľných príjmov zúčtovaných pred zmenou pracovného úväzku upraví v pomere nového a skoršieho pracovného úväzku.

(6) Suma 100 Kčs určená ako najvyššia priemerná denná pracovná odmena na určenie výšky nemocenského (§ 9 ods. 1, § 14 zákona) a peňažnej pomoci v materstve (§ 22 ods. 1 zákona), prípadne ako najvyšší príjem za pracovný deň na určenie vyrovnávacieho príspevku v tehotnosti a materstve (§ 19a ods. 3 zákona) platí pri šesťdňovom pracovnom týždni. Táto suma sa úmerne zvýši, ak je pracovný čas rozvrhnutý na menej ako 6 pracovných dní v týždni; pri päťdňovom pracovnom týždni je 120 Kčs. Obdobne sa postupuje pri úprave peňažných dávok pri súbehu nárokov na dávky zo zabezpečenia v chorobe a zo zabezpečenia matky a dieťaťa (§ 29 ods. 2 zákona).

(7) Družstevníčke, ktorá bola prevedená na inú prácu v súvislosti s tehotnosťou alebo materstvom a ktorej vznikla pracovná neschopnosť v dobe tohto prevedenia, sa nemocenské určí z úhrnu započítateľných príjmov zúčtovaných ku dňu prevedenia, ak je to pre ňu priaznivejšie; ak došlo u takej družstevníčky po prevedení ku zmene pracovného úväzku, upraví sa započítateľný príjem v pomere nového a predchádzajúceho pracovného úväzku.

(8) Ak spĺňa družstevník, ktorý je popri pracovnej činnosti v družstve zamestnaný aj v baníctve so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach, v uhoľných lomoch a na skrývkach,³⁾ aj podmienky pre nárok na nemocenské z nemocenského poistenia podľa predpisov platných pre pracovníkov, nesmie byť úhrn nemocenského za pracovný deň vyšší, ako keby bol vymeraný zo sumy 180 Kčs. Ak presahuje úhrn priemernej dennej pracovnej odmeny a čistej dennej mzdy z uvedeného zamestnania v baníctve sumu 180 Kčs denne, odpočíta sa suma presahujúca 180 Kčs od priemernej dennej pracovnej odmeny pri výpočte nemocenského zo zabezpečenia družstevných roľníkov v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa. To platí tiež, ak ide o ostatné peňažné dávky uvedené v § 29 zákona.

§ 3a

Nemocenské pri kúpeľnej starostlivosti

K § 8 ods. 5 a § 10 zákona

(1) Družstevníkovi, ktorému bola zo zabezpečenia v chorobe poskytnutá kúpeľná starostlivosť v dobe dovolenky na zotavenie, sa nemocenské poskytne za pracovné dni, po ktoré je doba kúpeľnej starostlivosti dlhšia než celková doba dovolenky, ktorá mu patrí v kalendárnom roku, v ktorom sa mu poskytne kúpeľná starostlivosť. Nemocenské sa však neposkytne za pracovné dni, o ktoré má družstevník v kalendárnom roku skrátenú dovolenku z dôvodov, ktoré sám zavinił,⁴⁾ ani za pracovné dni zodpovedajúce počtu dní dovolenky, ktoré družstevník pred nástupom kúpeľnej starostlivosti čerpal na iné účely. Nemocenské sa tiež neposkytuje za pracovné dni zodpovedajúce počtu dní dovolenky, ktoré družstevník pred vstupom do družstva čerpal v predošlom družstve alebo v inej organizácii, prípadne za dni dovolenky, za ktoré sa mu poskytla náhrada za nevyčerpanú dovolenku.

(2) Nemocenské sa poskytuje vo výške, ktorá inak družstevníkovi patrí od štvrtého pracovného dňa pracovnej neschopnosti.

Druhý oddiel

Osobitné ustanovenia pre dávky zabezpečenia v chorobe

K § 7 až 16 a § 29 zákona

Nemocenské a podpora pri ošetrovaní člena rodiny

§ 11

K § 12 a 37 zákona

(1) Požívateľovi starobného, invalidného alebo osobného dôchodku patrí nemocenské, ak aspoň po dobu troch kalendárnych mesiacov bezprostredne pred vznikom pracovnej neschopnosti odpracoval v každom z týchto mesiacov najmenej 8 pracovných dní alebo dosiahol na peňažných pracovných odmenách najmenej 120 Kčs. Ak v niektorom z týchto mesiacov pracovná neschopnosť trvala po celý mesiac, považuje sa v takom mesiaci podmienka pracovnej činnosti za splnenú.

(2) Z pracovnej činnosti požívateľa starobného dôchodku, pri ktorej sa podľa osobitných predpisov⁵⁾ poskytuje dôchodok v nezmenenej výške, nevyplýva ochranná lehota.

§ 12

(1) Členovi družstva (§ 7 zákona), ktorý bol prepustený zo základnej alebo obdobnej služby v ozbrojených silách ako práceneschopný, poskytuje sa nemocenské odo dňa nasledujúceho po dni prepustenia zo služby v ozbrojených silách; podporná doba sa počíta od začiatku pracovnej neschopnosti, ktorá vznikla v čase služby v ozbrojených silách.

(2) Členovi družstva (§ 7 zákona), ktorý bol prepustený zo základnej alebo obdobnej služby v ozbrojených silách a stal sa práceneschopným po skončení tejto služby skôr, než mohol znovu nastúpiť do práce v družstve, poskytuje sa nemocenské odo dňa preukázanej pracovnej neschopnosti, pokiaľ vznikla najneskôr do šiestich týždňov po dni prepustenia.

(3) Priemerná denná pracovná odmena členov družstiev uvedených v odsekoch 2 a 3 sa určí spôsobom určeným v § 2 ods. 8.

§ 12a

(1) Pracovným úrazom z hľadiska poskytovania nemocenského sa rozumie úraz, ktorý sa podľa predpisov o sociálnom zabezpečení posudzuje ako pracovný úraz.⁷⁾

(2) Za pracovnú neschopnosť, ktorá vznikla (bola spôsobená) pracovným úrazom, sa z hľadiska § 8 ods. 3 a § 10 ods. 2 zákona považuje prvá pracovná neschopnosť, ktorá vznikla ako bezprostredný následok pracovného úrazu. Ak družstevník po skončení tejto pracovnej neschopnosti nastúpil do práce a stal sa najneskoršie do dvoch mesiacov od tohto nástupu opäť neschopným práce, a ak táto druhá pracovná neschopnosť je podľa lekárskeho posudku následkom tohto istého pracovného úrazu, považuje sa za pokračovanie pôvodnej pracovnej neschopnosti, ktorá vznikla týmto pracovným úrazom.

§ 13

Ak nadväzuje výplata nemocenského bez prerušenia na výplatu peňažnej pomoci v materstve, určí sa nemocenské z priemernej dennej pracovnej odmeny, ktorá bola základom pre určenie peňažnej pomoci v materstve.

§ 14

Nemocenské a podpora pri ošetrovaní člena rodiny nepatrí za pracovné dni spadajúce do doby, za ktorú člen družstva nemá nárok na pracovnú odmenu z inej príčiny než pre pracovnú neschopnosť, nariadenú karanténu alebo pre ošetrovanie člena rodiny.

§ 15

Zvýšenie nemocenského pri pracovnej neschopnosti pre aktívnu tuberkulózu sa priznáva najdlhšie na dobu troch mesiacov. O zvýšení sa rozhoduje na návrh odborného oddelenia zdravotníckeho zariadenia.

§ 15a

(1) Členovi družstva (§ 7 zákona), ktorého družstvo dočasne uvoľnilo na výkon práce v pracovnom pomere v inej organizácii (napr. v čase vegetačného pokoja) a ktorému z tohto zamestnania vznikol nárok na nemocenské podľa predpisov platných pre pracovníkov, sa poskytuje nemocenské podľa predpisov o zabezpečení v chorobe družstevných roľníkov, len pokiaľ toto nemocenské je vyššie, a to v sume, o ktorú prevyšuje nemocenské poskytované podľa predpisov platných pre pracovníkov. Ak sa však skončila výplata nemocenského len preto, že podporná doba ustanovená v týchto predpisoch je kratšia ako podporná doba ustanovená v predpisoch o zabezpečení v chorobe družstevných roľníkov a už uplynula, poskytuje sa od skončenia výplaty nemocenského poskytovaného doteraz podľa predpisov platných pre pracovníkov nemocenské podľa predpisov o zabezpečení v chorobe družstevných roľníkov, a to v plnej výške.

(2) Ak začne študent alebo žiak, ktorý je členom družstva, po dobu školských prázdnin alebo po ich časť pracovať v družstve, poskytuje sa pri pracovnej neschopnosti (karanténe) nemocenské z tejto činnosti najdlhšie do konca školských prázdnin; po skončení školských prázdnin sa poskytuje, len pokiaľ pracovná neschopnosť (karanténa) bráni aj v štúdiu, v nástupe do zamestnania alebo vo výkone práce v družstve po skončení štúdia.

§ 15b

Ošetrovanie členky rodiny, ktorá porodila, sa posudzuje rovnako ako ošetrovanie chorého člena rodiny, ak ide o ošetrovanie v čase nasledujúcom bezprostredne po pôrode.

K § 17 zákona**§ 15c****Pohrebné**

Pohrebné sa poskytuje aj vtedy, ak rodinný príslušník družstevníka zomrel v čase, po ktorý družstevník vykonáva službu v ozbrojených silách s výnimkou tejto služby z povolanía.

§ 16**Nemocenské pri prechode z dočasnej pracovnej neschopnosti do invalidity (čiastočnej invalidity)**

(1) O úplnej (čiastočnej) invalidite rozhoduje okresná posudková komisia sociálneho zabezpečenia

- a) na podklade žiadosti o invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok,
- b) na podnet lekárskej poradnej komisie, ak člen družstva práceneschopný pre chorobu alebo úraz po čas aspoň troch mesiacov, ktorému patrí nemocenské, nepožiadal o invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok alebo ak sa nevyhovelo takejto jeho žiadosti.

(2) Ak sa členovi družstva, ktorému patrí nemocenské, priznal invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok [odsek 1 písm. a)], zanikne jeho nárok na nemocenské dňom, ktorým bol určený začiatok výplaty dôchodku, pokiaľ nezanikol už skôr. Odpis rozhodnutia o priznaní dôchodku sa doručí aj orgánu príslušnému na zastavenie výplaty nemocenského.

(3) Ak okresná posudková komisia na podnet lekárskej poradnej komisie [odsek 1 písm.b)] rozhodne, že člen družstva je úplne alebo čiastočne invalidný, zastaví sa výplata nemocenského po uplynutí mesiaca odo dňa, keď sa rozhodnutie doručilo orgánu príslušnému na zastavenie výplaty nemocenského.

(4) Priemerný pracovný príjem družstevníčky sa zisťuje za obdobie a spôsobom ustanoveným pre zistenie priemernej dennej pracovnej odmeny (§ 2 a 3), najviac však zo sumy 100 Kčs počítajúc do toho aj hodnotu naturálií poskytovaných ako súčasť pracovnej odmeny.

(5) Rozhodnutie posudkovej komisie sa oznámi účastníkovi konania ústne, ak je prítomný na rokovaní. Ak ide o rozhodnutie podľa odseku 1 písm. a), poučí posudková komisia účastníka konania, že jej rozhodnutie sa mu vydá písomne v rozhodnutí Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia o dôchodku. Ak ide o rozhodnutie podľa odseku 1 písm. b), vydá posudková komisia účastníkovi konania rozhodnutie vždy písomne, a to najneskôr do troch dní. Ak posudková komisia rozhodla, že člen družstva je úplne alebo čiastočne invalidný, poučí ho o zastavení výplaty nemocenského a odporučí mu, aby požiadal o priznanie invalidného (čiastočne invalidného) dôchodku. Odpis rozhodnutia sa doručí tiež lekárskej poradnej komisii, ktorá dala podnet na rozhodnutie. Právoplatné rozhodnutia posudkových komisií sú záväzné pre orgány štátnej zdravotníckej správy a orgány vykonávajúce zabezpečenie v chorobe a dôchodkové zabezpečenie.

Tretí oddiel**Osobitné ustanovenia pre dávky zabezpečenia matky a dieťaťa Peňažná pomoc v materstve a podpora pri narodení dieťaťa****§ 16a****Vyrovňavací príspevok v tehotnosti a materstve**

K § 19a zákona

(1) V tehotnosti sa vyrovnávací príspevok poskytuje, ak tehotná družstevníčka je prevedená na inú prácu, pretože práca, ktorú predtým vykonávala,

- a) je podľa pracovnoprávných predpisov zakázaná tehotným ženám*) alebo
- b) podľa lekárskeho posudku vydaného spôsobom určeným v predpisoch o starostlivosti o zdravie ohrozuje jej tehotnosť zo zdravotných príčin spočívajúcich v jej osobe**) a práci, na ktorú bola prevedená, dosahuje bez svojho zavinenia nižší pracovný príjem ako pred prevedením.

(2) V materstve sa vyrovnávací príspevok poskytuje, ak družstevníčka je v období do konca deviateho mesiaca po pôrode prevedená na inú prácu, pretože práca, ktorú predtým vykonávala,

- a) je podľa pracovnoprávných predpisov zakázaná matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode*) alebo
- b) podľa lekárskeho posudku vydaného spôsobom určeným v predpisoch o starostlivosti o zdravie ohrozuje jej zdravie alebo materské poslanie zo zdravotných príčin spočívajúcich v jej osobe**) a pri práci, na ktorú bola prevedená, dosahuje bez svojho zavinenia nižší pracovný príjem ako pred prevedením.

(3) Ako prevedenie na inú prácu podľa odsekov 1 a 2 sa posudzuje - napriek tomu, že nedochádza k zmene druhu práce - aj úprava pracovných podmienok, ktorá spočíva

- a) v znížení normovaného výkonu práce (napr. zníženie počtu ošetrovaných hospodárskych zvierat, nižšie pracovné tempo, zavedenie potrebných prestávok v práci), ktorým sa odstránia príčiny, pre ktoré by toto vykonávanie práce bolo zakázané tehotným ženám a matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode alebo ktoré podľa lekárskeho posudku ohrozujú tehotnosť ženy alebo jej zdravie alebo materské poslanie zo zdravotných príčin spočívajúcich v jej osobe, nie však v skrátaní pracovného úväzku;
- b) v tom, že tehotná žena alebo matka do konca deviateho mesiaca po pôrode je oslobodená od vykonávania niektorých pracovných činností z okruhu prác, ktoré dosiaľ vykonávala, a to tých, ktoré sú zakázané tehotným ženám a matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode alebo ktoré podľa lekárskeho posudku ohrozujú tehotnosť ženy alebo jej zdravie alebo materské poslanie zo zdravotných príčin spočívajúcich v jej osobe; pokiaľ by v dôsledku oslobodenia tehotnej ženy alebo matky do konca deviateho mesiaca po pôrode od vykonávania uvedených pracovných činností došlo k skrátaniu jej pracovného úväzku, nemožno takú úpravu pracovných podmienok posudzovať ako prevedenie na inú prácu;
- c) v preložení tehotnej ženy alebo matky do konca deviateho mesiaca po pôrode na iné pracovisko (pracovné miesto) z dôvodu, že jej doterajšie pracovisko (pracovné miesto) patrí medzi také, ktoré sú zakázané tehotným ženám a matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode, alebo že dochádzanie na doterajšie pracovisko (pracovné miesto) ohrozuje podľa lekárskeho posudku tehotnosť ženy alebo jej zdravie alebo materské poslanie;
- d) v tom, že tehotná žena alebo matka do konca deviateho mesiaca po pôrode je oslobodená od vykonávania nočnej práce.

(4) Vyrovnávací príspevok nepatrí za kalendárny mesiac, v ktorom družstevníčka po prevedení na inú prácu neodpracovala bez vážnych dôvodov aspoň osem pracovných dní. Za vážne dôvody sa považujú dôvody, pre ktoré sa na účely dôchodkového zabezpečenia kladú niektoré dni na roveň odpracovaným dňom.⁸⁾

(5) Priemerný pracovný príjem, ktorý družstevníčka dosiahla za posledných 12 kalendárnych mesiacov pred prevedením na inú prácu, sa zisťuje spôsobom ustanoveným pre zistenie priemernej dennej pracovnej odmeny pri nemocenskom (§ 2 a 3).

(6) Pracovným príjmom, ktorý dosahuje družstevníčka v jednotlivých kalendárnych mesiacoch po prevedení na inú prácu, sa rozumejú príjmy z pracovnej činnosti uvedenej v § 1a. Ak je družstevníčka odmeňovaná za prácu podľa pracovných jednotiek, zisťuje sa základná odmena tak, že sa počet pracovných jednotiek odpracovaných v kalendárnom mesiaci násobí hodnotou plánovanej pracovnej jednotky. Priemerný denný pracovný príjem dosiahnutý po prevedení družstevníčky na inú prácu sa vypočíta tak, že sa úhra pracovných príjmov dosiahnutých v kalendárnom mesiaci delí počtom pracovných dní pripadajúcich na tento mesiac; ak bola družstevníčka prevedená na inú prácu počas kalendárneho mesiaca, delí na úhrn pracovných príjmov dosiahnutých v tomto mesiaci po prevedení na inú prácu počtom pracovných dní

pripadajúcich na zvyšok mesiaca po prevedení na inú prácu. Pritom sa však od tohto počtu pracovných dní odpočítajú pracovné dni, za ktoré patrilo nemocenské, podpora pri ošetrovaní člena rodiny, peňažná pomoc v materstve, dni a sviatky, za ktoré patrila náhrada pracovnej odmeny, pracovné dni zameškané pre ospravedlnenú prekážku v práci, ako aj dni neospravedlnenej neprítomnosti v práci.

(7) Vyrovňavací príspevok patrí za každý odpracovaný deň, prípadne deň, za ktorý patrí náhrada pracovnej odmeny, a je rozdielom medzi priemerným denným pracovným príjmom vypočítaným podľa odseku 5 a priemerným denným pracovným príjmom vypočítaných podľa odseku 6. Za dni, za ktoré družstevníčke patrí náhrada pracovnej odmeny, patrí vyrovňavací príspevok len vtedy, ak je táto náhrada nižšia než prvší priemerný pracovný príjem vypočítaný podľa odseku 5.

K § 19 až 28 zákona

§ 17

Predpokladom pre vznik nároku na peňažnú pomoc v materstva a na podporu pri narodení dieťaťa je, že došlo k pôrodu; pri potrate tieto nároky nevznikajú. Pre posúdenie, či ide o pôrod alebo potrat, obdobne sa použijú predpisy vydané o tom v odbore liečebno-preventívnej starostlivosti.*)

§ 18

(1) Ak nadväzuje výplata peňažnej pomoci v materstve bez prerušenia na výplatu nemocenského, určí sa peňažná pomoc v materstve z priemernej dennej pracovnej odmeny, ktorá bola základom pre určenie nemocenského.

(2) Ak družstevníčka nastúpi novú materskú dovolenku najneskoršie do mesiaca po tom, čo jej predchádzajúce dieťa dosiahlo tri roky veku, a družstevníčka ku dňu pôrodu tohto dieťaťa (§ 20 ods. 3 až 5 zákona), prípadne ku dňu prevzatia dieťaťa do trvalej starostlivosti nahrádzajúcej materskú starostlivosť (§ 25 ods. 1 zákona) splnila podmienky pre nárok na peňažnú pomoc v materstve, patrí jej táto dávka pri novej materskej dovolenke, a to z rovnakej priemernej dennej pracovnej odmeny ako v predchádzajúcej materskej dovolenke. Predpokladom pritom je, že k nástupu novej materskej dovolenky došlo za trvania členstva v tom istom družstve alebo v ochrannej lehote. Peňažná pomoc v materstve sa však aj tejto družstevníčke určí v novej materskej dovolenke podľa všeobecných ustanovení o tejto dávke, ak v medziobdobí od skončenia predchádzajúcej materskej dovolenky do nástupu novej materskej dovolenky vykonávala v družstve pracovnú činnosť aspoň 25 dní a je to pre ňu výhodnejšie.

(3) Pri postupe podľa predchádzajúceho odseku sa dňom skutočného výkonu pracovnej činnosti v družstve kladú na roveň dni, za ktoré družstevníčke patrila náhrada pracovnej odmeny, dni uznanej pracovnej neschopnosti pre chorobu alebo úraz, dni, po ktoré patrila podpora pri ošetrovaní člena rodiny, pracovné dni štúdia a pracovné dni, v ktorých družstevníčka nevykonávala prácu pre výkon verejnej funkcie alebo povinnosti alebo pre nariadenú karanténu.

§ 18a

Podpora pri narodení dieťaťa sa poskytuje aj vtedy, ak rodinná príslušníčka družstevníka porodí v čase, po ktorý družstevník vykonáva službu v ozbrojených silách s výnimkou tejto služby z povolania.

Prídavky na deti K § 30 až 35 zákona**§ 19****Sústavná príprava dieťaťa na budúce povolanie**

(1) Za sústavnú prípravu dieťaťa na budúce povolanie po skončení povinnej školskej dochádzky sa považuje

- a) štúdium na stredných a vysokých školách¹⁹⁾ s výnimkou štúdia popri zamestnaní (večerného, diaľkového, externého a pod.), kombinovaného štúdia a štúdia po dobu výkonu vojenskej základnej (náhradnej) služby alebo za trvania služobného pomeru príslušníkov ozbrojených síl a zborov,
- b) odborná príprava v osobitných odborných učilištiach,
- c) príprava na výkon povolania zaškolením,²⁰⁾
- d) príprava na pracovné uplatnenie vo výcvikových zariadeniach pre občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou²¹⁾ a v zariadeniach pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť.

(2) Sústavná príprava dieťaťa na budúce povolanie podľa predchádzajúceho odseku písm. a) a b) sa začína najskôr od začiatku školského roka prvého ročníka školy. Ak žiak (študent) začal plniť študijné povinnosti pred týmto dňom, začína sa jeho sústavná príprava na budúce povolanie dňom, keď začal tieto povinnosti plniť.

(3) Za sústavnú prípravu dieťaťa na budúce povolanie po skončení povinnej školskej dochádzky sa považuje aj

- a) doba od skončenia výučby v jednom školskom roku do začiatku nasledujúceho školského roka, ak dieťa pokračuje bez prerušenia v ďalšom štúdiu,
- b) doba školských prázdnin bezprostredne nadväzujúcich na skončenie štúdia, pokiaľ dieťa nevstúpilo do trvalého zamestnania, prípadne nezačalo vykonávať inú trvalú pracovnú činnosť,
- c) doba po skončení posledného ročníka školy do vykonania ustanovenej záverečnej skúšky, najdlhšie však do konca nasledujúceho školského roka, pokiaľ dieťa pred uplynutím tejto doby nevstúpilo do trvalého zamestnania, prípadne nezačalo vykonávať inú trvalú pracovnú činnosť,
- d) iné štúdium alebo výučba, ak je svojím rozsahom a úrovňou podľa rozhodnutia Ministerstva školstva republiky postavené na roveň štúdiu na školách uvedených v odseku 1 písm. a).

§ 20**Povinná školská dochádzka**

Za povinnú školskú dochádzku sa považuje aj obdobie školských prázdnin nadväzujúcich na skončenie obdobia školského vyučovania školského roka, v ktorom dieťa dovŕši posledný rok povinnej školskej dochádzky, pokiaľ v tomto čase nevstúpilo do trvalého zamestnania, prípadne nezačalo vykonávať inú trvalú pracovnú činnosť.

§ 22**Odpracovaný deň**

(1) Za odpracovaný deň sa považuje deň, v ktorom člen družstva, ktoré overuje alebo zaviedlo so súhlasom príslušných orgánov jednotnú sústavu odmeňovania za prácu, odpracoval pracovný úväzok vyplývajúci preňho z predpisov upravujúcich pracovný čas členov jednotných roľníckych družstiev,⁹⁾ a ak ide o člena iného družstva, pracovný úväzok vyplývajúci preňho z družstevných predpisov. Ak člen družstva nepracoval po celý určený pracovný čas, považuje sa deň za

odpracovaný, len ak družstvo neprítomnosť člena družstva v práci po zostávajúcu časť denného pracovného času ospravedlnilo.

(2) Do pracovnej doby rozhodujúcej pre zápočet pracovného dňa podľa predchádzajúceho odseku sa započítava pre účely prídavkov na deti doba odpracovaná v súbežnom zamestnaní a doba, po ktorú členka družstva nepracovala z dôvodu starostlivosti o dieťa do troch rokov veku.

§ 23

(1) V mesiaci, v ktorom prestúpil do družstva pracovník alebo príslušník ozbrojených síl, započítavajú sa pracovné dni započítateľné zo zamestnania zakladajúceho nemocenské poistenie a pracovné dni pripadajúce na čas výkonu služby v ozbrojených silách, pokiaľ z nich nevzniká nárok na prídavky na deti (na výchovné príslušníkov ozbrojených síl) už podľa predpisov o nemocenskom poistení platných pre pracovníkov (o materiálnom zabezpečení príslušníkov ozbrojených síl).

(2) V mesiaci, v ktorom vstúpil do družstva alebo vystúpil z družstva družstevník, ktorý nebol zamestnaný a ktorý nebol príslušníkom ozbrojených síl ani členom družstva, sa ako pracovné dni započítavajú dni uvedené v § 30 ods. 3 písm. a), b) a c) zákona, dni, po ktoré sa družstevník sústavne pripravoval na budúce povolanie (§ 19), dni, po ktoré poberal dôchodok z dôchodkového zabezpečenia, ako aj dni, po ktoré bol vedený v evidencii národného výboru ako uchádzač o zamestnanie.

(3) Ako odpracované dni sa posudzujú aj dni po skončení členstva v inom družstve, ak medziobdobie, keď družstevník v družstve nepracoval, nie je dlhšie ako 15 kalendárnych dní; to platí obdobne pre dni od skončenia zamestnania, prípadne inej činnosti, ktorá bola dôvodom pre poskytovanie prídavkov na deti, alebo od skončenia výplaty dôchodku, ku ktorému sa poskytovalo výchovné.

(4) V mesiaci, v ktorom družstevník vstúpil do družstva alebo z neho vystúpil a v ktorom splnil podmienku pracovného úväzku a odpracovaných dní (včítane dní podľa predchádzajúcich odsekov), prídavky na deti patria, aj keď zabezpečenie družstevníka netrvalo celý mesiac.

§ 24

(1) Ak družstevník poberal na dieťa prídavky, ktoré sa mali poskytovať z inej sústavy zabezpečenia, zastaví sa ich poskytovanie začínajúc mesiacom, v ktorom sa to zistilo. Prídavky na deti za predchádzajúcu dobu sa nepovažujú za preplatok pokiaľ nepresahovali výšku, v ktorej by za túto dobu inak patrili, a pokiaľ ju presahovali, považuje sa za preplatok len suma prevyšujúca správnu výšku prídavkov na deti; podmienkou však je, že na to isté dieťa sa prídavky poskytnú len raz a že splnili svoj účel, na ktorý sú určené.

(2) Ustanovenie predchádzajúceho odseku platí obdobne, ak sa na dieťa poskytovali prídavky na deti zo zabezpečenia iného družstevníka alebo ak sa poskytovali prídavky, hoci patrilo výchovné.

§ 32

Pobyť dieťaťa v ústave

Denný alebo týždenný pobyt dieťaťa v ústave (zariadení) pre starostlivosť o mládež sa nepovažuje za plné priame zaopatrenie dieťaťa v zmysle § 35 zákona, ak je dieťa aj v pravidelnej starostlivosti rodiča alebo iného oprávneného.

§ 33**Prídavky na vnukov a súrodencov**

Prídavky na deti patria na vnuka a súrodenca člena družstva alebo jeho manžela, ak sú splnené podmienky ustanovené pre nárok na prídavky na deti, ak má člen družstva vnuka (súrodenca) v priamom zaopatrení a ak prídavky na deti (výchovné) nemožno priznať zo zabezpečenia (poistenia) žiadneho z rodičov dieťaťa.

§ 33a**Súbeh prídavkov a výchovného v tej istej rodine**

(1) Ak patria v tej istej rodine na niektoré deti družstevníka alebo jeho manžela výchovné k dôchodku a na ostatné prídavky na deti, poskytnú sa na žiadosť družstevníka k súčtu prídavkov a výchovného, ktoré sa poskytujú na tieto deti, doplatok do výšky prídavkov, ktoré by družstevníkovi inak patrili na všetky tieto deti; predpokladom pre takýto postup je, že u dieťaťa, na ktoré sa poskytuje výchovné, sú inak splnené podmienky ustanovené pre priznanie prídavkov na deti.

(2) Ak zanikol nárok na výchovné k dôchodku a na dieťa sa poskytlo výchovné ešte za časť kalendárneho mesiaca, za ktorý boli splnené aj podmienky pre priznanie prídavkov na toto dieťa, poskytnú sa prídavky znížené o časť vyplateného výchovného pripadajúcu na tento mesiac.

§ 34**Prídavky na deti v iných prípadoch**

Okresný národný výbor môže v jednotlivých odôvodnených prípadoch

- a) priznať prídavky na dieťa, ktoré po skončení povinnej školskej dochádzky nemohlo byť z vážnych dôvodov prijaté na strednú školu alebo na osobitné odborné učilište, alebo do zamestnania (trvalej pracovnej činnosti v družstve), ak je plne odkázané výživou na družstevníka, najdlhšie však do konca školského roka, ktorý bezprostredne nasleduje po skončení povinnej školskej dochádzky,
- b) priznať prídavky na deti, ak družstevník nemohol splniť podmienku odpracovania určeného počtu pracovných dní z iných vážnych dôvodov alebo v iných prípadoch, než ktoré sú uvedené v zákone, alebo družstevníčka nemohla túto podmienku splniť, pretože čerpala ďalšiu (neplatenú) materskú dovolenku,
- c) priznať prídavky na deti zo zabezpečenia družstevníka, ktorý má dieťa v priamom zaopatrení, aj keď nepatrí do okruhu oprávnených, ak oprávnený s týmto postupom súhlasí a nebude prídavky sám poberať a ak taký postup je v prospech dieťaťa; súhlas oprávneného netreba, ak je preukázané, že pravidelne neplní podmienky pre poskytovanie prídavkov na deti, najmä podmienku odpracovania určeného počtu pracovných dní a ohrozuje tak plynulé poskytovanie prídavkov.

§ 35**Prídavky na deti, ktoré sa zdržujú v cudzine**

Prídavky na deti sa družstevníkom priznávajú a vyplácajú, pokiaľ sú splnené určené podmienky, aj na deti, ktoré sa zdržujú v cudzine:

- a) ak ide o prechodný pobyt dieťaťa mimo územia Československej socialistickej republiky z dôvodov liečenia, rekreácie alebo štúdia,
- b) ak dieťa sprevádza svojho rodiča, ktorý je na prechodný čas v cudzine, alebo
- c) ak poskytovanie prídavkov na deti je dohodnuté medzištátnym dohovorom.

§ 36**Súbeh nárokov**

Ak sú podmienky pre poskytovanie prídavkov na deti splnené u niekoľkých družstevníkov a dieťa nie je v priamom zaopatrení žiadneho z nich, poskytnú sa prídavky, pokiaľ sa nedohodnú inak, zo zabezpečenia toho z nich, kto na dieťa prispieva vyššou sumou; do tejto sumy sa nezahŕňajú prídavky priznané na toto dieťa. Obdobne to platí vtedy, ak sú viacerí oprávnení z rôznych sústav zabezpečenia (poistenia).

§ 37**Prídavky na deti v trvalej starostlivosti, nahrádzajúcej starostlivosť rodičov**

Prídavky sa priznávajú, ak sú inak splnené ustanovené podmienky, aj na dieťa, ktoré má družstevník alebo jeho manžel v trvalej starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov; predpokladom je, že na toto dieťa nemožno priznať prídavky zo zabezpečenia (poistenia) niekoho iného.

§ 38

Ak sa jednorazová dávka (podpora pri narodení dieťaťa, pohrebné) poskytla zo zabezpečenia (poistenia) iného ako oprávneného družstevníka, nepovažuje sa za preplatok, pokiaľ nepresahovala výšku, v ktorej by inak patrila; podmienkou však je, že sa vyplatila len raz a že splnila svoj účel, na ktorý je určená.

Dvanásť oddiel**K § 112 zákona****§ 80****Nároky členov družstva v osobitných prípadoch**

Nároky členov družstva zo zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa pri väzbe a v súvislosti s výkonom trestu odňatia slobody sa posudzujú obdobne ako nároky pracovníkov z nemocenského poistenia. ⁶⁾

§ 81**Prostriedky na výplatu dávok**

Prostriedky na výplatu dávok zo zabezpečenia v chorobe a zo zabezpečenia matky a dieťaťa poskytujú družstvám okresné národné výbory.

Trinásty oddiel**Organizácia sociálneho zabezpečenia**

K § 113 až 116 zákona

Sociálna komisia družstva**§ 82**

(1) Členská schôdzka družstevníkov určí počet členov komisie a volí jej členov; predsedu komisie volí z členov predstavenstva družstva. Na rokovanie o veciach sociálneho zabezpečenia družstevných roľníkov prizve sociálna komisia zástupcu miestneho národného výboru***).

(2) Sociálna komisia družstva rozhoduje o peňažných dávkach zo zabezpečenia v chorobe a o dávkach zo zabezpečenia matky a dieťaťa najmä vtedy, ak

- a) vznikla pochybnosť alebo spor o nároku na dávku alebo o jej výške;
- b) ide o zápočet do doby pracovnej činnosti rozhodujúcej pre určenie percentnej sadzby dávky;
- c) ide o dobrovoľnú dávku;
- d) požadovaná dávka sa nemá priznať buď vôbec, alebo v požadovanom rozsahu;
- e) priznaná dávka sa má odňať alebo sa má znížiť jej výška alebo zastaviť jej výplata, prípadne sa má z iného dôvodu rozhodnúť o trvaní nároku na ňu;
- f) má sa rozhodnúť, že družstevník alebo iný príjemca dávky je povinný neprávom prijatú dávku vrátiť.

(3) Ak nejde o prípady uvedené v predchádzajúcom odseku, dávky zo zabezpečenia v chorobe a dávky zo zabezpečenia matky a dieťaťa priznávajú predseda a tajomník sociálnej komisie, ak ich sociálna komisia tým poverí.

(4) Sociálna komisia družstva ďalej

- a) zrušený od 1. 1. 1976
- b) sleduje vývoj chorobnosti a stará sa o to, aby sa dávky sociálneho zabezpečenia nezneužívali,
- c) zrušený od 1. 1. 1976
- d) dbá o riadne a včasné vyúčtovanie výdavkov na dávky, ktoré sa uhradzujú zo štátnych prostriedkov, a o riadne a včasné odvádzanie príspevkov na čiastočnú úhradu nákladov sociálneho zabezpečenia,
- e) kontroluje, či sociálne a zdravotnícke zariadenia družstva plnia riadne svoje poslanie,
- f) zrušený od 1. 1. 1976

(5) Pri plnení úloh uvedených v odsekoch 2 a 3 vykonáva sociálna komisia družstva pôsobnosť orgánu sociálneho zabezpečenia.

(6) Jednotné roľnícke družstvá obstarávajú na vlastný náklad administratívne práce potrebné pre vykonávanie sociálneho zabezpečenia družstevníkov.

Štrnásty oddiel

Konanie

K § 117 a 118 zákona

§ 84

Uplatnenie nároku na peňažné dávky zabezpečenia v chorobe

(1) Nárok na nemocenské pri pracovnej neschopnosti uplatňuje člen družstva predložením hlásenia o pracovnej neschopnosti vydaného príslušným lekárom alebo lekárskou poradnou komisiou. Pre výplatu nemocenského za určité obdobie treba okrem toho predložiť poukaz na peňažné dávky za toto obdobie vydaný príslušným lekárom alebo lekárskou poradnou komisiou.

(2) Nárok na nemocenské pri karanténe uplatňuje člen družstva spôsobom určeným v predpisoch Ministerstva zdravotníctva.

(3) Nárok na podporu pri ošetrovaní člena rodiny uplatňuje člen družstva predložením potvrdenia o potrebe ošetrovania vydaného príslušným lekárom. Ak člen družstva uplatňuje nárok

na podporu z dôvodu, že jasle, materská škola alebo detský, prípadne poľnohospodársky útulok, v starostlivosti ktorých dieťa inak je, boli uzavreté nariadením príslušných orgánov, predloží o tom potvrdenie tohto zariadenia starostlivosti o dieťa.

(4) Nárok na pohrebné uplatňuje, kto vypravil pohreb, predložením vyplneného tlačiva, v ktorom miestny národný výbor poverený vedením matrik potvrdí údaje o úmrtí.

§ 85

Uplatnenie nároku na dávky zabezpečenia matky a dieťaťa

(1) Nárok na vyrovnávací príspevok v tehotnosti a v materstve sa uplatňuje na predpísanom tlačive, ktoré družstevníčke vydá zdravotnícke zariadenie, v ktorom je v tehotnosti alebo po pôrode v sústavnej starostlivosti. Ak doterajšia práca ohrozuje tehotnú ženu alebo matku po pôrode zo zdravotných príčin spočívajúcich v jej osobe, potvrdí to na tlačive zdravotnícky orgán určený Ministerstvom zdravotníctva.*) Družstvo uvedie na tlačive, z akého dôvodu a od ktorého dňa bola družstevníčka prevedená na inú prácu, akú prácu doteraz vykonávala a na akú bola prevedená.

(2) Nárok na peňažnú pomoc v materstve sa uplatňuje spôsobom určeným v predpisoch Ministerstva zdravotníctva.

(3) Nárok na podporu pri narodení dieťaťa sa uplatňuje predložením vyplneného tlačiva, v ktorom miestny národný výbor poverený vedením matrik potvrdí údaje o narodení dieťaťa.

(4) Nárok na prídavky na deti sa uplatňuje na predpísaných tlačivách. Údaje uvedené v tlačivách musia byť osvedčené dokladmi. Ak družstevník neuplatnil nárok na prídavky na deti, hoci by mu inak z jeho zabezpečenia patrili, je oprávnený uplatniť tento nárok z jeho zabezpečenia v záujme dieťaťa druhý z rodičov alebo ten, kto má dieťa v priamom zaopatrení, opatrovník, prípadne orgán starostlivosti o mládež.

§ 86

Začatie konania o dávkach zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa

(1) Sociálna komisia družstva rokuje o dávkach zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa spravidla na žiadosť; konanie o týchto dávkach môže však začať aj z vlastného podnetu.

(2) Žiadateľ o dávku je povinný spolupôsobiť v konaní, najmä podávať vysvetlenia a predkladať doklady potrebné pre posúdenie uplatňovaného nároku.

(3) Ekonóm družstva preskúma, či možno už na podklade žiadosti a predložených dokladov rozhodnúť o dávke. Ak tomu tak nie je, zariadi potrebné doplnenie.

§ 87

Rokovanie sociálnej komisie družstva

(1) Sociálna komisia je schopná rokovať a uznášať sa, ak sú prítomní aspoň traja jej členovia.

(2) Žiadateľ o dávku sa prizve na rokovanie, ak je účelné, aby ho sociálna komisia vypočula pre objasnenie skutočného stavu veci. Ak ide o odňatie alebo zníženie dávky, o zastavenie jej výplaty alebo o povinnosť vrátiť neprávom vyplatenú dávku, musí sa príjemca dávky pred rozhodnutím vždy vypočuť.

(3) Sociálna komisia rokuje na podklade návrhu predloženého ekonómom družstva. Ekonóm urobí bez prietahu opatrenie na vykonanie rozhodnutia komisie. Ak však ekonóm predpokladá, že rozhodnutie nie je v súlade so zákonom, nevykoná ho a predloží vec neodkladne okresnému národnému výboru na zaujatie stanoviska.

(4) Ak vyhovie sociálna komisia žiadosti o peňažnú dávku zabezpečenia v chorobe alebo zabezpečenia matky a dieťaťa v plnom rozsahu, rozhodnutie žiadateľovi neoznamuje.

(5) Pokiaľ trvajú podmienky pre výplatu opakujúcej sa peňažnej dávky v priznanej výške, nerozhoduje sociálna komisia znovu o jednotlivých výplatách; dávka sa vypláca podľa pôvodného rozhodnutia a o výplatách podáva ekonóm zprávu komisii. Ak však vyjde najavo okolnosť, ktorá by mohla mať vplyv na ďalšiu výplatu dávky alebo na jej výšku, predloží ekonóm alebo ktorýkoľvek člen komisie vec komisii znovu na rozhodnutie.

(6) O rokovaní sociálnej komisie sa vyhotovuje stručná zápisnica. Ak komisia rozhodla, že žiadosť o dávku sa zamieta alebo že sa dávka odníma, znižuje alebo jej výplata zastavuje alebo že neprávom vyplatená dávka sa má vrátiť, ako aj vtedy, keď komisia rozhodla o dávke, na ktorú nie je právny nárok, uvedú sa v zápisnici stručne aj dôvody rozhodnutia. Zápisnicu podpisuje ten, kto je vyhotovil, a predseda komisie.

(7) Písomné rozhodnutie obsahuje označenie orgánu, ktorý ho vydal, dátum vyhotovenia, vlastné rozhodnutie o veci, jeho stručné a výstižné odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Rozhodnutie vyhotovuje ekonóm družstva. Podpisuje ho predseda sociálnej komisie a ekonóm.

§ 88

Výplata dávok

(1) Priznané dávky vypláca družstvo podľa dokladu o rozhodnutí sociálnej komisie družstva. Doklad podpisuje predseda komisie a ekonóm družstva.

(2) Opakujúce sa peňažné dávky vypláca družstvo toho istého dňa, keď vypláca peňažné pracovné odmeny za bezprostredne uplynuté výplatné obdobie. Družstvo oznámi, kedy najneskôr pred výplatným dňom majú sa predložiť doklady pre poskytnutie dávky, aby sa dávka mohla v tento deň vyplatiť. Ak nemožno vyplatiť opakujúcu sa peňažnú dávku toho dňa, keď sa vyplácajú peňažné pracovné odmeny, vyplatiť sa do konca mesiaca, v ktorom mala byť vyplatená. Jednorázové peňažné dávky sa vyplácajú bežne.

(3) Výsledné sumy jednotlivých výplat dávok sa zaokrúhľujú na celé koruny, a to pri halierovej sume do 50 halierov smerom dole a pri halierovej sume nad 50 halierov smerom hore.

(4) Dávka sa vypláca spravidla v hotovosti; ak ju nemožno takto vyplatiť, poukáže sa neodkladne poštou. Poštovné platí družstvo z vlastných prostriedkov.

§ 90

Evidencia a štatistika

(1) Družstvá vedú

1. evidenciu o družstevníkoch, ktorá musí obsahovať najmä tieto údaje:

- a) meno, priezvisko, dátum a miesto narodenia a rodné číslo;
- b) presné dáta vzniku a zániku sociálneho zabezpečenia a čas, odkedy sa družstevník stal požívateľom dôchodku, ktorého a v akej výške, prípadne označenie rozhodnutia, podľa ktorého sa družstevník považuje za družstevníka so zmenenou pracovnou schopnosťou, údaje o jeho pôvodnej kvalifikácii a o jeho príprave na pracovnú činnosť (povolanie);
- c) úhrnnú výšku pracovnej odmeny (§ 1), rozsah splnenia pracovného úväzku (počet pracovných dní, pracovných jednotiek), prípadne rozhodnutie okresného národného výboru o zápočte kalendárneho roka, v ktorom družstevník neodpracoval pracovný úväzok;

- d) údaje potrebné pre určenie výšky dávok zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa, dobu pracovnej neschopnosti pre chorobu alebo úraz a dobu materskej dovolenky;
- e) druh a výšku vyplácaných dávok zabezpečenia v chorobe, zabezpečenia matky a dieťaťa a povolenie kúpeľnej starostlivosti jednotlivým družstevníkom;
- f) dobu vojenskej služby;
- g) dobu starostlivosti o dieťa;
- h) meno a priezvisko a dáta narodenia nezaopatrených detí, na ktoré sa poskytujú prídavky na deti;
- ch) neospravedlnené pracovné dni (smeny);

2. štatistickú evidenciu.

(2) Družstevník je povinný družstvu oznámiť a preukázať údaje potrebné na vedenie týchto evidencií.

(3) Administratívne práce spojené s vykonávaním sociálneho zabezpečenia zabezpečuje ekonóm družstva, a to aj vtedy, ak o peňažných dávkach zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa rozhoduje miestny národný výbor.

§ 91

Ukladanie a úschova dokladov a písomností účtovnej evidencie vedenej družstvom o sociálnom zabezpečení družstevníkov sa spravuje predpismi o účtovnej evidencii jednotných roľníckych družstiev*).

Sedemnásty oddiel Záverčné ustanovenia

§ 100

Vyhláška č. 33/1962 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov v znení vyhlášky č. 57/1964 Zb., sa zrušuje.

§ 101

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júlom 1964.

Čl. II

Kde sa vo vyhláške č. 104/1964 Zb. hovorí o dobe nepreručenej činnosti v tom istom družstve, rozumie sa tým doba pracovnej činnosti v družstve.

Čl. III

Vyrovňavací príspevok v tehotnosti a materstve sa poskytne za dobu od 1. januára 1966 aj družstevníčke, ktorá bola už pred týmto dňom prevedená z dôvodu tehotnosti alebo po pôrode na inú prácu, ak pri tomto prevedení sú po 31. decembri 1965 splnené podmienky ustanovené v Zákonníku práce a v ustanoveniach o vyrovnávacom príspevku.

Čl. II

Ak skutočnosti rozhodné pre poskytnutie dávky nastali pred 1. júnom 1976, postupuje sa podľa doterajších ustanovení. Pri posúdení účasti člena družstva na zabezpečení v chorobe a na zabezpečení matky a dieťaťa v období od 1. januára 1976 sa postupuje podľa § 1.

Čl.II**Prechodné ustanovenia**

(1) Ak skutočnosti rozhodujúce pre vznik nároku na peňažnú dávku nastali pred 1. júlom 1982, postupuje sa podľa doterajších predpisov s odchýlkami ďalej uvedenými. Pri posúdení účasti člena družstva na zabezpečení v chorobe a zabezpečení matky a dieťaťa v období od 1. januára 1982 sa postupuje podľa tejto vyhlášky.

(2) Peňažné dávky poskytované k 1. júlu 1982, ktoré družstevník poberá jednak z dôvodov pracovnej činnosti v družstve, jednak zo zamestnania so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach, v uhoľných lomoch a na skrývkach uvedeného v osobitnom predpise,⁷⁾ a ktorých výška bola obmedzená doterajšou najvyššou sumou čistej dennej mzdy, sa od 1. júla 1982 upravujú bez žiadosti s prihliadnutím na novourčenú najvyššiu sumu čistej dennej mzdy.

Predseda:

Štancel' v. r.

Príloha vyhlášky č. 104
1964 Zb.

Tabuľka osobitnej dane z dôchodku

1	2	3	4
Dôchodok (základ pre vymieranie dane) mesačne od - do Kčs	Daňová zrážka je u dôchodcov bez výchovného Kčs	Daňová zrážka je u dôchodcov s výchovným na 1 dieťa Kčs	Daňová zrážka je u dôchodcov s výchovným na 2 deti Kčs
701-800	7		
801-810	9		
811-820	11		
821-830	12		
831-840	14		
841-850	15		
851-860	17		
861-870	18		
871-880	20		
881-890	21		
891-900	23		
901-910	24	9	
911-920	26	9	
921-930	28	9	
931-940	29	9	
941-950	31	9	
951-960	33	9	
961-970	34	9	
971-980	36	9	
981-990	38	9	
991-1000	40	9	
1001-1010	42	10	
1011-1020	44	12	
1021-1030	46	13	
1031-1040	48	15	
1041-1050	50	16	
1051-1060	52	17	
1061-1070	54	19	
1071-1080	56	20	
1081-1090	58	21	
1091-1100	60	23	
1101-1110	62	24	10
1111-1120	65	26	11
1121-1130	67	28	11
1131-1140	70	29	11
1141-1150	72	31	11

1151-1160	75	33	11
1161-1170	77	34	11
1171-1180	80	36	11
1181-1190	82	38	11
1191-1200	85	40	11
1201-1210	87	42	13
1211-1220	90	44	14
1221-1230	92	46	15
1231-1240	95	48	16
1241-1250	97	50	17
1251-1260	100	52	18
1261-1270	102	54	19
1271-1280	105	56	20
1281-1290	107	58	21
1291-1300	110	60	23
1301-1310	113	62	24
1311-1320	116	65	26
1321-1330	119	67	28
1331-1340	122	70	29
1341-1350	125	72	31
1351-1360	128	75	33
1361-1370	131	77	34
1371-1380	134	80	36
1381-1390	137	82	38
1391-1400	140	85	40
1401-1410	143	87	42
1411-1420	146	90	44
1421-1430	149	92	46
1431-1440	152	95	48
1441-1450	155	97	50
1451-1460	158	100	52
1461-1470	161	102	54
1471-1480	164	105	56
1481-1490	167	107	58
1491-1500	170	110	60
1501-1510	173	113	62
1511-1520	176	116	65
1521-1530	179	119	67
1531-1540	182	122	70
1541-1550	185	125	72
1551-1560	188	128	75
1561-1570	191	131	77
1571-1580	194	134	80
1581-1590	197	137	82
1591-1600	200	140	85

1601-1610	201	143	87
1611-1620	202	146	90
1621-1630	203	149	92
1631-1640	205	152	95
1641-1650	206	155	97
1651-1660	207	158	100
1661-1670	208	161	102
1671-1680	210	164	105
1681-1690	211	167	107
1691-1700	212	170	110
1701-1710	213	173	113
1711-1720	215	176	116
1721-1730	216	179	119
1731-1740	217	182	122
1741-1750	218	185	125
1751-1760	220	188	128
1761-1770	221	191	131
1771-1780	222	194	134
1781-1790	223	197	137
1791-1800	225	200	140
1801-1810	226	201	143
1811-1820	227	202	146
1821-1830	228	203	149
1831-1840	230	205	152
1841-1850	231	206	155
1851-1860	232	207	158
1861-1870	233	208	161
1871-1880	235	210	164
1881-1890	236	211	167
1891-1900	237	212	170
1901-1910	238	213	173
1911-1920	240	215	176
1921-1930	241	216	179
1931-1940	242	217	182
1941-1950	243	218	185
1951-1960	245	220	188
1961-1970	246	221	191
1971-1980	247	222	194
1981-1990	248	223	197
1991-2000	250	225	200
2001-2010	251	226	201
2011-2020	252	227	202
2021-2030	253	228	203
2031-2040	255	230	205
2041-2050	256	231	206

2051-2060	257	232	207
2061-2070	258	233	208
2071-2080	260	235	210
2081-2090	261	236	211
2091-2100	262	237	212
2101-2110	263	238	213
2111-2120	265	240	215
2121-2130	266	241	216
2131-2140	267	242	217
2141-2150	268	243	218
2151-2160	270	245	220
2161-2170	271	246	221
2171-2180	272	247	222
2181-2190	273	248	223
2191-2200	275	250	225

Pri dôchodkoch vyšších ako 2200 Kčs (osobné dôchodky) je daň 12,5 %; pritom sa pri dôchodkoch s výchovným na 1 dieťa odpočíta zo základu pre vymeranie dane 200 Kčs, pri dôchodkoch s výchovným na 2 deti 400 Kčs. Dôchodky s výchovným na 3 a viac detí sa nezdaňujú.

Poznámka

Suma, ktorá zostáva po zrážke dane, nesmie byť nižšia než koľko je po zrážke dane suma, ktorá tvorí hornú hranicu najbližšie nižšieho daňového pásma [napr. dôchodok (základ pre vymeranie dane) vo výške 811 Kčs sa po odpočítaní samotnej daňovej zrážky 11 Kčs upraví na 801 Kčs; po zdanení sa dôchodok upraví podľa ďalších ustanovení zákona, pokiaľ ide o výšku (§ 45 ods. 3, § 47 ods. 3, § 54 ods. 5, § 58 ods. 3 a ďalšie)].

- *) Napr. doba výkonu funkcie uvoľneného funkcionára národného výboru.
- *) § 6 zákona č. 54/1956 o nemocenskom poistení zamestnancov.
- *) Vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 361/1952 Ú. 1. (č. 414/1952 Ú. v.) o povinnom hlásení ukončenia tehotnosti, úmrtia detí pri pôrode a úmrtia matiek.
- *) Ide o dôchodky, ku ktorým nepatrí výchovné.
- *) Pozri poznámku pod čiarou pri § 1.
- **) Pozri pokyny zamestnávateľom o zápisoch v evidenčných listoch o dobe zamestnania a zárobku týkajúce sa zamestnancov, ktorí budú premiestnení v súvislosti so zmenami v riadení a organizácii priemyslu a s prestavbou platovej a prémieovej sústavy pre inžiniersko-technických a administratívnych pracovníkov vo výrobe, ako aj v súvislosti s obdobnými opatreniami v štátnom a hospodárskom aparáte (čiastka 25/1958 Ú. v.)
- *) § 54 a 55 vyhlášky č. 102/1964 Zb.
- *) Podľa vyhlášky č. 108/1964 Zb. o pôsobnosti národných výborov vo veciach sociálneho zabezpečenia môže okresný národný výbor preniesť rozhodovanie o zaopatrovacom príspevku na mestský národný výbor.
- *) § 45 až 49, 54, 55, 57 až 59, 61 a ďalšie ustanovenia zákona.
- **) § 90 a 91 vyhlášky č. 102/1964 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení.
- *) § 95 a 96 vyhlášky č. 102/1964 Zb.
- **) § 99 až 117 vyhlášky č. 102/1964 Zb.
- ***) Vyhláška č. 108/1964 Zb.
- *) Vyhláška č. 186/1958 Ú. 1. (Ú.v.) o účtovnej evidencii jednotných roľníckych družstiev.
- **) Vyhláška č. 74/1964 Zb. o prenájme a používaní cestných vozidiel pre motorovú dopravu.
- *) § 74 zákona č. 32/1962 Zb. o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov a § 1 a 37 vyhlášky č. 33/1962 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov.
- *) § 150 ods. 1 a 2, § 153 a § 162 ods. 1 Zákonníka práce a zoznamy prác a pracovísk vydané podľa § 150 Zákonníka práce.
- **) § 150 ods. 3, § 153 a § 162 ods. 1 Zákonníka práce.
- *) Závodný, prípadne obvodný lekár po vyjadrení odborného ženského lekára.
- 5) § 232 Zákonníka práce.
 - 1) § 14 ods. 1 písm. c) č. 4 vyhlášky č. 128/1975 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení.
 - 2) Zákon č. 84/1972 Zb. o objavoch, vynálezoch, zlepšovacích návrhoch a priemyselných vzoroch, vyhláška č. 106/1972 Zb. o odmeňovaní objavov, vynálezov, zlepšovacích návrhov a priemyselných vzorov.
 - 3) § 21 vyhlášky č. 106/1972 Zb.
 - 4) § 43 až 45 Trestného zákona.
 - 5) § 49 a 50 Trestného zákona.
 - 6) § 116 zákona č. 122/1975 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve.
 - 7) § 27 zákona č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení, § 30, § 45, § 53 až 58, § 60 a 62, § 65 až 67 vyhlášky č. 128/1975 Zb.
 - 8) § 3 ods. 3 vyhlášky č. 128/1975 Zb.
 - 9) Nariadenie vlády ČSSR č. 138/1975 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o poľnohospodárskom družstevníctve.
 - 10) § 14 ods. 1 písm. c) č. 1 až 5 vyhlášky č. 128/1975 Zb.
 - 1) § 130 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 128/1975 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení, v znení neskorších predpisov.

- 2) § 10 vyhlášky č. 128/1975 Zb.
- 3) Časť I a II prílohy nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 74/1982 Zb. o niektorých úpravách v nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení pracujúcich v baníctve.
- 4) § 40 ods. 2 nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 138/1975 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 122/1975 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve.
- 5) Nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 135/1975 Zb. o výnimočnom poskytovaní dôchodku niektorým pracujúcim dôchodcom v znení neskorších predpisov.
- 6) § 64 až 68 vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 143/1965 Zb. o poskytovaní peňažných dávok v nemocenskom poistení v znení neskorších predpisov.
- 7) Časť I a II prílohy nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 74/1982 Zb.
- 19) Zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon).
Zákon č. 39/1980 Zb. o vysokých školách.
- 20) § 142 ods. 2 Zákonníka práce.
- 21) § 130 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 128/1975 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení.

